

В.С. Лень, канд. екон. наук, професор, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

А.П. Митько, студентка обліково-економічного факультету

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

РЕЗУЛЬТАТИ СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИТРАТИ НА ЛІКИ, ПОДЯКИ ЛІКАРЯМ ТА БЛАГОДІЙНІСТЬ СТУДЕНТІВ

Ключові слова: статистичне спостереження, студенти, витрати на ліки, витрати на благодійність

У грудні 2015 року нами було проведено статистичне спостереження, план якого розроблено з урахуванням [1], з метою виявлення витрат на ліки та лікування студентів. Для цього була розроблена анкета та проведено опитування серед студентів 5-х курсів Чернігівського національного технологічного університету. Загальна кількість опитаних склала 35 чоловік, що дозволяє отримати достовірні дані для цієї категорії осіб.

На підставі анкети здійснено розподіл студентів за витратами на ліки за місяць та за статтю (табл. 1).

Таблиця 1

Розподіл опитаних студентів за витратами на ліки за місяць

Стать	Чол.	Розмір витрат на ліки, грн							
		до 100	%	101—500	%	501—1000	%	більше 1000	%
Всього	35	15	42,9	13	37,1	5	14,3	2	5,7
Чоловіки	9	7	77,8	1	11,1	1	11,1	0	0,0
Жінки	26	8	30,8	12	46,2	4	15,4	2	7,7

Аналіз опитаних свідчить, що до 100 грн за місяць на ліки витрачають 42,9 % студентів, а 20 % студентів витрачають понад 500 грн. У середньому на ліки витрачається біля 310 грн на 1 студента. При цьому, більше витрат на ліки припадає на студентів жіночої статі (358 грн/місяць), що майже удвічі перевищує рівень витрат на ліки студентів чоловічої статі (189 грн/місяць). Фактичні витрати на ліки студентів перевищують норми закладені у споживчому кошику [2] майже у 30 разів (за споживчим кошиком у теперішніх цінах на 1 людину в місяць передбачено витрат на предмети санітарії та ліки приблизно 11 грн).

У таблиці 2 наведені дані про подяки лікарям при відвідуванні лікарень залежно від сум витрат на ліки та статі.

Таблиця 2

Розподіл опитаних студентів, що дякували лікарям коштами при відвідуванні медичних закладів за витратами на ліки

Стать	Чол.	Розмір витрат на ліки, грн							
		до 100	%	101—500	%	501—1000	%	більше 1000	%
Всього	19	8	42,1	8	42,1	4	21,1	1	5,3
Чоловіки	6	5	83,3	1	16,7	0	0,0	0	0,0
Жінки	13	3	23,1	7	53,8	2	15,4	1	7,7

Проведене опитування засвідчило, що дякували коштами особисто лікарям 54,3 % опитаних студентів. Розподіл опитаних, що дякували лікарям коштами при відвідуванні медичних закладів за витратами на місяць засвідчив, що із зростанням витрат на ліки доля студентів, які дякували лікарям коштами має тенденцію до зростання.

Певною мірою сума витрат на ліки свідчить про стан здоров'я людей та їх зусилля, спрямовані на лікування та покращення здоров'я. З цієї метою ми згрупували опитаних, що вносили благодійні внески за витратами на ліки (табл. 3).

Таблиця 3

Розподіл опитаних студентів, що вносили благодійні внески за витратами на ліки

Стать	Чол.	Розмір витрат на ліки, грн							
		до 100	%	101—500	%	501—1000	%	більше 1000	%
Всього	23	8	34,8	11	47,8	3	13,0	2	8,7
Чоловіки	6	4	66,7	2	33,3	1	16,7	0	0,0
Жінки	17	4	23,5	9	52,9	2	11,8	2	11,8

Аналіз таблиці 3 свідчить, що вносили благодійні внески при відвідуванні лікарні 67,6 % від студентів, що відповіли на запитання. При цьому, доля студентів жіночої та чоловічої статі, що вносили благодійні внески була приблизно однаковою. Додатковий аналіз таблиці 3 показав, що спостерігається тенденція, коли з зростанням витрат на ліки зростає й доля людей, що вносять благодійні внески до лікарень. Зокрема, при витратах на ліки до 100 грн на місяць доля пацієнтів, що вносили благодійні внески складала 53,3 %, а тих, що витрачають на ліки більше 100 грн — 80 %.

Ми порівняли отримані нами результати з результатами інших спостережень, які проводились за всіма демографічними групами населення у Луцьку [3] та на сайті газети Комсомольська правда [4]. У Луцьку за даними “Інституту аналітики та адвокації” 87 % опитаних лучан додатково витрачають на своє лікування від 1000 до 3000 гривень на рік (83—250 грн/місяць). Більшість лучан відвідують лікаря лише захворівши або за довідкою, однак майже ніколи — для профілактики. Майже 67 % опитаних відвідують лікарню, рідше, ніж раз на квартал.

За даними опитувань Комсомольської правди у 2012/2013 роках витрачали на лікування більше половини зарплати 44,23 % опитаних, більше 30 % — 15,7 %, а більше 10 % — 30,33 %. З усіх витрат на лікування витрати на ліки складають 44 %. Лікарям не платять лише 10,4 % пацієнтів.

Великі витрати на ліки, плата лікарям та офіційна примусова благодійна допомога викликає прагнення уникати відвідувань закладів охорони здоров'я, що змушує до самолікування.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє зробити такі висновки і пропозиції:

1. Витрати на ліки студентами досить великі і складають в середньому понад 310 грн на студента за місяць, а 20 % студентів витрачають на ліки за місяць понад 500 грн.
2. Більше половини студентів давали протягом року оплачували послуги лікарів, а дві третини вносили кошти до кас лікарень як благодійні внески.
3. При розрахунку прожиткового мінімуму необхідно враховувати витрати на ліки і лікування і розширити перелік ліків у споживчому кошику.
5. Доцільним є продовження дослідження у цьому напрямку на більшій кількості респондентів за всіма демографічними та статевими групами населення для розробки тарифних пропозицій з обов'язкового та добровільного медичного страхування.

Список використаних джерел: 1. Ющенко Н. Л. Статистика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. Л. Ющенко, Т. Л. Ющенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – С. 37-47, С. 163-171. 2. Постанова Кабінет Міністрів України “Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення” від 14.04.2000 № 656. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/656-2000-%D0%BE>. 3. Скільки лучани витрачають на «безплатне» лікування. дослідження. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.volynnews.com/news/volyn/skilky-luchany-vytrachaiut-na-bezplatne-likuvannia-doslidzhennya/>. 4. Скільки і за що ми платимо лікарям. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.news-on.com.ua/novyny-hromadskosti/2455-skilki-i-za-sho-mi-platimo-likariam.html>.